

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Valstybės įmonei
Valstybinių miškų urėdijai

2020- 09-10 Nr. (66)-D8- 721

DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ, SUSIJUSIŲ SU VALSTYBĖS ĮMONE VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJA

Šiuo raštu dėl valstybės lūkesčių (toliau – Raštas) išsakomi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos ministerija) lūkesčiai dėl valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – Įmonė, Valstybinių miškų urėdija) veiklos ir valstybės siekiami tikslai Įmonėje.

Raštas turėtų tapti pagrindu nustatant Įmonės ilgalaikius ir trumpalaikius veiklos tikslus, formuojant finansines ir nefinansines priemones šiems tikslams įgyvendinti. Raštas taip pat nubrėžia Aplinkos ministerijos ir Valstybinių miškų urėdijos bendradarbiavimo gaires.

Raštu Aplinkos ministerija nesiekia apriboti ar daryti įtaką Įmonės valdymui – Raštas nėra teisinis įpareigojimas ir yra skirtas Įmonės ir Aplinkos ministerijos bendradarbiavimui skatinti. Įgyvendindama Rašte išdėstytus lūkesčius, Įmonė vadovaujasi Įmonės įstatais, Aplinkos ministerijos nustatytais privalomosiomis miško įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo darbų ir gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimo normomis bei kitais galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Šis Raštas pakeičia Aplinkos ministerijos raštą dėl valstybės lūkesčių, susijusių su valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos veikla, kuriam pritarta aplinkos ministro 2018 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. D1-286, ir turi būti atnaujinamas ne rečiau nei kas ketverius metus.

ĮMONĖS PASKIRTIS, VEIKLOS KRYPTYS

Vykdydama veiklą Įmonė vadovaujasi Lietuvos Respublikos miškų įstatymu ir atlieka šias valstybines funkcijas:

1. Patikėjimo teise valdo, naudoja valstybinius miškus ir jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdo juose kompleksinę miškų ūkio veiklą.
2. Visų nuosavybės formų miškuose įgyvendina bendrą valstybinę miško priešgaisrinės apsaugos sistemą.
3. Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja ir (ar) įgyvendina bendrą miško kelių priežiūrą ir taisymą (remontą) visų nuosavybės formų miškuose.
4. Diegia pažangias miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miško išteklių naudojimo technologijas.

VALSTYBĖS SIEKIAMAI TIKSLAI VALSTYBINIAME MIŠKŲ ŪKYJE

Vykdydama pagrindinę veiklą Įmonė siekia valstybės nustatyto tikslo – valstybinių funkcijų įgyvendinimo valstybinių miškų valdymo srityje, todėl pelnas iš ūkinės komercinės veiklos nėra svarbiausias Įmonės siekis. Įgyvendindama valstybines funkcijas valstybinių miškų valdymo srityje,

Įmonė turi siekti didžiausio veiklos efektyvumo ir gražos valstybei užtikrindama darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą, miškingumo didinimą ir miškų kokybės bei atsparumo klimato kaitos veiksniams užtikrinimą, prisidėti prie šalies miškų ūkio sektoriaus plėtros. Savo veikloje Įmonė turi siekti balanso tarp ekonominės gražos valstybei ir ekologinių bei socialinių valstybinių miškų funkcijų įgyvendinimo.

Įmonė didžiausią dėmesį turi skirti kompleksinei miškų ūkio veiklai, užtikrinančiai visokeriopą miškų naudą visuomenei, įgyvendindama:

- Lietuvos Respublikos miškų įstatymą;
- Bendros miško kelių priežiūros ir taisymo (remonto) visų nuosavybės formų miškuose tvarkos aprašą;
- Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašą;
- Aplinkos ministro nustatytas privalomąsias miško įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo darbų ir gamtotvarkos priemonių miškuose įgyvendinimo normas;
- Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus;
- Miško kirtimų taisykles;
- Miškų priešgaisrinės apsaugos taisykles;
- Miško sanitarinės apsaugos taisykles.

Įmonė, patikėjimo teise valdydama valstybinius miškus, savo veiklą privalo vykdyti vadovaudamasi aukščiausiais skaidrumo, etikos ir socialinės atsakomybės standartais, užtikrinti visuomenės pasitikėjimą Įmone ir jos vykdoma veikla.

Siekdama valstybės iškeltų tikslų, Įmonė turi:

1. Užtikrinti, kad jai valdyti patikėjimo teise perduoti valstybiniai miškai būtų atkuriami, prižiūrimi, tvarkomi ir saugomi pagal darnaus miškų ūkio principus, derinant tarpusavyje ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas bei išsaugant ir formuojant kokybiškus miškus ateities kartoms.

2. Sėkmingai užbaigti valstybinių miškų valdymo konsolidavimo procesą – svarbiausia išgryninti ir standartizuoti Įmonės veiklos rūšių procesus, siekiant Įmonės veiklos efektyvumo, skaidrumo:

2.1. optimizuoti bendrąsias administracines funkcijas, efektyviai panaudoti žmogiškuosius, finansinius išteklius, valstybės ir Įmonės turtą;

2.2. standartizuoti, skaitmenizuoti Įmonės veiklos procesus, įdiegti efektyvias miško išteklių, miško dauginamosios medžiagos, medienos apskaitos sistemas, taikyti išvežamos medienos koeficientų apskaičiavimo metodikas ir technologijas bei kitus instrumentus, užtikrinančius miško išteklių, dauginamosios medžiagos ir medienos apskaitos skaidrumą ir kontrolės efektyvumą, įdiegti efektyvias finansinės apskaitos sistemas.

3. Užtikrinti miško dauginamosios medžiagos, miško atkūrimo kokybę, menkaverčių medynų ploto mažinimą, sanitarinę ir priešgaisrinę miškų apsaugą.

4. Gerinti biologinės įvairovės būklę patikėjimo teise valdomuose miškuose, užtikrinti miško rūšių ir buveinių išsaugojimą, rūpintis laukinės gyvūnijos gerove, gausinimu ir apsauga. Įgyvendinant gamtotvarkos planus, ypač gamtiniu požiūriu jautriose teritorijose, naudoti kuo mažesnę neigiamą poveikį ekosistemoms darančią miškų ūkio techniką ir taikyti tausojančias darbų technologijas.

5. Įgyvendinti Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012-2020 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 569, iškeltus valstybinių miškų ūkio sektoriaus plėtros tikslus, susijusius su miškingumo didinimu (ypatingą dėmesį skiriant miškų veisimui Įmonei perduotoje laisvos valstybinės žemės fondo žemėje, taip pat aprūpinant rinką kokybiškais miško sodmenimis), miško medžių genetinių išteklių išsaugojimu ir jų

panaudojimu selekcijai, racionaliu miškų išteklių naudojimu ir medynų atsparumo ir produktyvumo didinimu, miškų ekosistemų tvarumo išsaugojimu ir didinimu.

6. Prižiūrėti ir gerinti Lietuvos miškuose esančių miško kelių tinklo būklę, efektyviai panaudojant Europos Sąjungos fondų, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, Kelių priežiūros ir plėtros programos ir Įmonės lėšas.

7. Formuoti sistemine korupcijos prevencija, didinančią Įmonės veiklos skaidrumą. Ypatingas dėmesys šiuo klausimu turi būti skiriamas medienos ruošos organizavimo ir prekybos mediena procesams.

8. Skatinti ir plėsti šviečiamąjį darbą, informacijos apie Įmonės veiklą sklaidą, siekiant supažindinti visuomenę su Įmonės veikla ir funkcijomis, miškų ūkio priežiūros specifiška, vertybėmis, stiprinti komunikaciją ir bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, gerinti Valstybinių miškų urėdijos įvaizdį, stiprinti Įmonės prekės ženklą.

VEIKLOS LŪKESČIAI IR VERTINIMAS

Aplinkos ministerija tikisi, kad Valstybinių miškų urėdija, įvykdžiusi konsolidavimo procesus, vystysis kaip moderni, profesionali, ekonomiškai stipri ir socialiai atsakinga įmonė, kurios valdymas grindžiamas šiuolaikiniais vadybiniais sprendimais ir metodais, veikla vykdoma vadovaujantis aukščiausiais skaidrumo ir viešumo standartais, o įdiegtos pažangiausios technologijos sudarys sąlygas tausoti ir racionaliai naudoti patikėtą valdyti valstybės turtą.

Įmonė, atsižvelgdama į Valdymo koordinavimo centro teikiamas rekomendacijas valdymui gerinti, turi siekti, kad Valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu ir ypatingą dėmesį skirti šiems lūkesčiams:

Regioninės politikos įgyvendinimas.

Tikimasi, kad Įmonės valdymo organai, priimdami sprendimus dėl Įmonės struktūrinių pertvarkymų (regioninių padalinių skaičiaus, regioninių padalinių centrų, girininkijų skaičiaus, centrinių medienos ruošos padalinių steigimo regioninių padalinių lygmenyje ir kt.), centralizuotai vykdomų funkcijų apimties, darbuotojų poreikio ir kt., sistemškai ir nuosekliai įvertins regionų specifiką ir poreikius. Įmonės vadovybė turi stengtis išsaugoti darbo vietas regionuose ir prisidėti prie socialinės atskirties mažinimo, todėl ekonominiai kriterijai ir tikslai neturėtų būti vienintelis faktorius priimant sprendimus. Itin svarbu, kad girininkija išliktų esminiu Įmonės teritoriniu struktūriniu vienetu, kuris vykdytų pagrindinius miškininkystės ir miško apsaugos darbus atitinkamoje teritorijoje.

Vertinimo rodikliai: efektyvus regioninių padalinių, girininkijų skaičius, optimizuojant veiklą dėmesys skirtas darbo vietų išsaugojimui regionuose, sustiprintas girininkijų vaidmuo vykdamas miškininkystės ir miško apsaugos darbus, girininkų ir kitų miškų ūkio darbuotojų kompetencijų ugdymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemos įdiegimas ir taikymas, centralizuotų funkcijų kokybės didėjimas.

Įmonės veiklos procesų standartizavimas, skaitmeninimas ir tobulinimas.

Iki reorganizavimo 42-jose valstybės įmonėse miškų urėdijose kompleksinė miškų ūkio veikla buvo organizuojama skirtingai, todėl po reorganizacijos svarbu standartizuoti visus miškų ūkio darbų, medienos, medienos ruošos procesų apskaitos procesus ir taikyti vieningas ir pažangias miškų ūkio darbų ir medienos ruošos organizavimo bei jų apskaitos, medienos pardavimo, miškų inventorizacijos, miško ūkinių priemonių projektavimo, miškotvarkos projektų rengimo, miško apsaugos organizavimo, miško infrastruktūros valdymo, gamtotvarkos priemonių planavimo ir įgyvendinimo, rekreacinių objektų valdymo, personalo, turto, viešųjų pirkimų, informacinių technologijų valdymo, buhalterinės apskaitos, personalo valdymo ir kitas Įmonės valdymo sistemas.

Organizuodama veiklą Įmonė turi užtikrinti įstatymais deleguotų valstybinių funkcijų (specialiųjų įpareigojimų) atskyrimą nuo pelną generuojančios ūkinės komercinės veiklos, tokiu būdu išgrynindama ir tiksliau apskaitydama Įmonės teikiamą grąžą valstybei. Įmonės veiklos procesų valdymas turi būti skaitmenizuojamas diegiant pažangias informacines technologijas duomenų ir informacijos valdymui ir kaupimui.

Vertinimo rodikliai: maksimaliai standartizuoti ir skaitmenizuoti miškų ūkio veiklos procesai, vieninga ir efektyvi Įmonės veiklos valdymo ir buhalterinės apskaitos sistema; Įmonės veiklos ir apskaitos procesuose įdiegtas specialiųjų įpareigojimų atskyrimas nuo komercinės veiklos.

Tarptautiniai apskaitos standartai.

Ne vėliau kaip per 2021 m. Įmonė turi įdiegti finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės apskaitos standartus.

Vertinimo rodikliai: 2021 m. Įmonės metinės finansinės ataskaitos sudarytos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės apskaitos standartus.

Miškų ūkio technikos parko bei turto racionalus panaudojimas.

Tikimasi, kad iki 2021 m. Įmonėje bus atliktas detalus turimos miškų ūkio technikos ir jos poreikio ilgalaikėje perspektyvoje įvertinimas. Atsižvelgiant į Įmonės veiklos rezultatus, nustatytas optimalus balansas tarp Įmonės pajėgumais atliekamų ir perkamų rangos darbų. Įmonės investicijos į miškų ūkio techniką turi būti planuojamos siekiant optimizuoti darbų atlikimą bei atlikus Įmonės turto valdymo kaštų ir naudos analizę, bus priimti sprendimai, užtikrinantys, kad visas Įmonės valdomas turtas (įskaitant ir nekilnojamąjį) naudojamas efektyviai reikalingoms funkcijoms atlikti.

Vertinimo rodikliai: atlikta Įmonės turto kaštų ir naudos analizė, nustatytas optimalus balansas tarp Įmonės pajėgumais atliekamų ir perkamų rangos darbų; priimti sprendimai dėl perteklinio nekilnojamojo turto perdavimo valstybės įmonei Turto bankui.

Skaidrumo politikos įgyvendinimas.

Įmonėje turi būti įdiegta ir įgyvendinama skaidrumo politika, parengtas korupcijos prevencijos veiksmų planas, užkertantis kelią galimam korupcijos pasireiškimui žaliavinės medienos prekybos, medienos ruošos, miško dauginamosios medžiagos auginimo ir prekybos, Įmonės vykdomų viešųjų pirkimų, personalo atrankos ir kitose Įmonės veiklos srityse. Įmonė turi užtikrinti efektyvų skyrių, atsakingų už korupcijos prevenciją bei vidaus auditą, darbą, prireikus – periodiškai pasitelkti išorės (veiklos ir finansinį) auditą, siekiant užtikrinti kuo efektyvesnę ir skaidresnę Įmonės veiklą.

Įmonė turi parengti veiklos viešinimo ir visuomenės informavimo veiksmų planą, užtikrinantį sklandų, nuoseklų, savalaikį visuomenės informavimą apie Įmonės vykdomą veiklą ir rezultatus.

Vertinimo rodikliai: efektyvių vidaus audito ir korupcijos prevencijos sistemų įdiegimas; parengtas ir kasmet atnaujinamas korupcijos prevencijos veiksmų planas; užtikrinta prekių, paslaugų viešųjų pirkimų ir pardavimų kontrolė; įdiegta ir įgyvendinama nuosekli ir nuolatinė visuomenės informavimo ir veiklos viešinimo sistema.

Žmogiškųjų išteklių valdymo politikos tobulinimas.

Siekiant užtikrinti efektyvią, skaidrią Įmonės veiklą, svarbu suburti kompetentingus, motyvuotus, į rezultatus orientuotus darbuotojus, formuoti Įmonės vidaus politiką, paremtą dialogu ir pritraukiančią darbuotojus.

Įmonėje turi būti sukurta skaidri ir aiški darbuotojų atrankos sistema, skatinamas darbuotojų iniciatyvumas, sudaromos galimybės visiems darbuotojams prisidėti prie veiklos procesų tobulinimo. Sukurta ir įdiegta vieninga, skaidri darbuotojų motyvavimo sistema, tobulinama darbo apmokėjimo sistema, užtikrinanti, kad tas pačias pareigas užimantys darbuotojai gautų sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį vienodą bazinį darbo užmokestį, o kita darbo užmokesčio dalis būtų

nustatoma pagal aiškius ir skaidrius kriterijus. Siekiant skatinti darbuotojų tobulėjimą, jų profesinės kompetencijos ugdymą, turi būti įdiegta darbuotojų mokymo sistema.

Vertinimo rodikliai: iki 2021 metų vidurio įgyvendinta vieninga, skaidri žmogiškųjų išteklių politika, personalo atrankos sistema; įdiegta aiški, skaidri darbuotojų motyvavimo sistema, įdiegta patobulinta darbo apmokėjimo sistema; įdiegta darbuotojų mokymo, kompetencijų didinimo sistema.

Inovacijų ir pažangiausių technologijų diegimas.

Įmonė turi skirti deramą dėmesį mokslinių tyrimų objektų Įmonės valdomuose miškuose priežiūrai, taikomajam miškų mokslui ir bendradarbiavimui su miškų mokslo institucijomis, diegti naujausių mokslinių tyrimų rezultatais pagrįstas pažangias miško dauginamosios medžiagos auginimo, selekcijos, sėklininkystės, miško apsaugos ir priežiūros, atsparių medynų formavimo ir ugdymo, medienos ruošos, miškų inventorizacijos, miškininkavimo sprendimų paramos sistemas ir kitas technologijas, informacines sistemas, sudarančias sąlygas efektyviam Įmonės veiklos organizavimui ir koordinavimui, veiklos kontrolei ir leidžiančias taupyti išteklius.

Vertinimo rodikliai: skiriami būtini Įmonės žmogiškieji ir finansiniai išteklių mokslinių tyrimų objektų Įmonės miškuose priežiūrai bei taikomajam miškų mokslui plėtoti; nuolatos diegiamos inovacijos, keičiamasi gerąja praktika (įskaitant ir su užsienio kolegomis), ypač – miško medžių selekcijos, miško dauginamosios medžiagos išauginimo, miško atkūrimo, medynų kokybės gerinimo, jų apsaugos, taip pat medienos ruošos, medienos logistikos, miškų ūkio veiklos valdymo ir apskaitos, miškotvarkos srityse. Aktyvus Įmonės bendradarbiavimas su mokslo ir studijų įstaigomis.

Miškų infrastruktūros plėtra ir optimizavimas.

Įmonė turi įvertinti valdomus ir naudojamus miško kelius, atlikti jų inventorizaciją bei numatyti priemones miško kelių tinklo priežiūrai ir optimizavimui, efektyviai naudoti Europos Sąjungos fondų, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, Kelių priežiūros ir plėtros programos ir Įmonės lėšas, skiriamas miško kelių priežiūrai ir jų būklei gerinti, taip pat miško kelių tinklui optimizuoti. Įmonė turi įvertinti valdomą miško rekreacinę infrastruktūrą ir priimti sprendimus dėl jos optimizavimo. Įmonė taip pat turi įvertinti valdomus profesionaliosios medžioklės plotus ir optimizuoti jų tinklą.

Vertinimo rodikliai: atlikta miško kelių inventorizacija ir parengtos priemonės miško kelių tinklui optimizuoti; įvertintas ir optimizuotas miško rekreacinės infrastruktūros tinklas, optimizuotas profesionaliosios medžioklės plotų tinklas.

Švietėjiška veikla miškų klausimais.

Įmonė turi skirti deramą dėmesį visuomenės švietimui miškų klausimais: aktyviau vykdyti švietėjišką veiklą, svariai prisidėti prie Jaunųjų miško bičiulių sambūrio veiklos organizavimo visuose Lietuvos regionuose. Strategiškai svarbu ugdyti jaunąją kartą, pažįstančią mišką, suprantančią miško svarbą valstybei ir visuomenei, todėl Aplinkos ministerija tikisi, kad Įmonė imsis priemonių, skirtų miškininko profesijos svarbai ir patrauklumui didinti bei skatinančių jaunos visuomenės narius domėtis miškininkystės profesija, ir tokiu būdu prisidės prie naujos miškininkų kartos ugdymo.

Vertinimo rodikliai: Įmonė skiria pakankamai išteklių visuomenės švietimui miškų klausimais, Jaunųjų miško bičiulių sambūrio veiklai organizuoti; įgyvendinamos priemonės, skatinančios domėtis miškininko profesija ir gerinančios šios profesijos įvaizdį.

ATSKAITOMYBĖ

Siekdama tinkamai įgyvendinti Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios

institucijos funkcijas, tačiau kartu užtikrindama Įmonės valdybos nepriklausomą veikimą, Aplinkos ministerija tikisi, kad Įmonės valdyba iš anksto informuos ne tik apie esminius sprendimus, bet ir apie kitus potencialiai su Įmonės savininko interesais susijusius svarbius aspektus:

- Potencialius valdybos narių interesų konfliktus;
- Vykstančius ar galimus potencialius teisminius ginčus;
- Galimą Įmonės darbuotojų ar susijusių šalių neskaidrią veiklą, korupcijos riziką, politinį spaudimą ar kitus veiksmus, keliančius grėsmę Įmonės veiklai, skaidriam sprendimų priėmimui;
- Planuojamus esminius Įmonės įsigijimus ar pardavimus;
- Galimą žalą visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- Kitas rizikas, galinčias neigiamai atsiliepti Įmonės veiklai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika